

Spis treści

WSTĘP	13
NOTA EDYTORSKA	31
ZARYS ZAGADNIENIA. MORD W KATYNIU I JEGO TŁO	33
1. Odnalezienie masowych grobów zamordowanych oficerów polskich.....	34
2. Odpowiedź Sowietów na odkrycia niemieckie.....	36
3. Stosunki sowiecko-polskie.....	36
a. Poszukiwania zamordowanych oficerów prowadzone przez emigrantów polskich.....	36
b. Eksterminacyjna polityka ZSRS wobec Polaków.....	37
4. Postawa Anglii i USA wobec konfliktu sowiecko-polskiego.....	39
DOKUMENTY	41
I. Stan faktyczny	41
A. Odkrycie masowych grobów	41
1. Raport końcowy sekretarza Policji Polowej Vossa w sprawie ekshumacji oficerów polskich, 26 kwietnia 1943 r.	41
2. Wstępny raport o wszczęciu prac ekshumacyjnych.....	45

B. Wzgórze Kozie Góry – dawne miejsce straceń Czeki	46
3. Protokół przesłuchania Kuźmy Godunowa na miejscowym posterunku Policji Polowej.....	46
4. Protokół przesłuchania Iwana Kriwoziercewa na miejscowym posterun- ku Policji Polowej.....	47
5. Protokół przesłuchania Michaiła Żygulowa na miejscowym posterunku Policji Polowej.....	48
6. Fragment raportu wstępnego Policji Polowej, 10 kwietnia 1943 r.	49
C. Transport i likwidacja ofiar wiosną 1940 r.....	50
7. Zeznania mieszkańców miejscowości na temat transportu jeńców.....	50
a. Zeznanie Rosjanina Kriwoziercewa	50
b. Zeznanie Rosjanina Zacharowa	51
c. Zeznanie Rosjanina Silwierstowa	52
d. Zeznanie Rosjanina Andriejewa	54
8. Odkrycie przez robotników polskich masowych grobów swoich roda- ków, wiosna 1942 r.	55
9. Zaprzysiężenie świadków przez Naczelne Dowództwo Grupy Armii „Środek”	57
10. Z zeznania byłego polskiego porucznika Glaesera.....	61
11. Z pamiętnika polskiego majora Solskiego	62
D. Identyfikacja ofiar	63
12. Fragment raportu ekshumacyjnego Policji Polowej, 10 kwietnia 1943 r.....	63
13. Raport końcowy, 10 czerwca 1943 r.	64
14. Delegacja polska przy masowym grobie swoich rodaków	68

E. Protokoły i wyniki badań sekcyjnych niemieckiego lekarza medycyny sądowej oraz Międzynarodowej Komisji Lekarskiej dotyczące znalezionych zwłok.....	70
15. Sprawozdanie kierującego badaniami lekarza medycyny sądowej profesora dr. Gerharda Buhtza na temat ekshumacji w Katyniu.....	70
1. Przygotowania.....	70
2. Sztab współpracowników.....	70
3. Osiem masowych grobów, ich położenie i wymiary	71
4. Wydobywanie i identyfikacja zwłok.....	73
a. Wydobycie zwłok i zabezpieczanie materiału dowodowego.....	73
b. Wyniki ogólne	74
c. Preparacja dokumentów w celu identyfikacji	76
d. Ustalenia szczegółowe	77
5. Ułożenie zwłok i układ warstw.....	79
6. Zmiany pośmiertne	80
7. Wyniki sekcji i określenie przyczyny śmierci	84
8. Określenie czasu śmierci.....	88
9. Wzajemne oddziaływania zwłok i gleby	90
[a.] Klimat i typ gleby	92
[b.] Wody gruntowe	92
[c.] Badania profilowe gleby.....	93
[d.] Badania starych grobów rosyjskich w Lesie Katyńskim.....	100
10. Pociski i łuski naboju	104
11. Ślady strzałów z bliskiej odległości.....	107
a. Dowody makroskopowe.....	107
b. Dowody uzyskane dzięki fotografii w podczerwieni	108

c. Dowody mikroskopowe	109
d. Dowody chemiczne	109
[e.] Wyniki analiz	112
12. Miejsce i sposób wykonywania egzekucji	116
13. Krępowanie ofiar	119
14. Rany klute	121
[15.] Podsumowanie	122
16. Raport z sekcji zwłok sporządzony przez niemieckiego lekarza sądowego	124
17. Protokół Międzynarodowej Komisji Lekarskiej	143
18. Wyniki obdukcji przeprowadzonych przez profesorów: Orsósa, Tramsena, Palmieriego, Markowa, Hájeka, Miloslavića, Birklego	148
II. Apel do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża	165
A. Polscy emigranci żądają udziału Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w dochodzeniu	165
19. Fragment oświadczenia gen. dyw. [Mariana] Kukiela, 16 kwietnia 1943 r.	165
20. Fragment oświadczenia emigrantów polskich w Londynie, 17 kwietnia 1943 r.	166
B. Kroki podjęte przez Zarząd Główny Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie	167
21. Depesza Polskiego Czerwonego Krzyża do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, 20 kwietnia 1943 r.	167
22. Telegram Międzynarodowego Czerwonego Krzyża z odpowiedzią do Polskiego Czerwonego Krzyża w Warszawie, [między 16 a 22 kwietnia 1943 r.]	169

C. Korespondencja Niemieckiego Czerwonego Krzyża z Międzynarodowym Czerwonym Krzyżem w Genewie.....	170
23. Telegram przewodniczącego Niemieckiego Czerwonego Krzyża dr. Gra- witz do Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża, 16 kwietnia 1943 r.....	170
24. Telegram przewodniczącego Międzynarodowego Komitetu Czerwone- go Krzyża do przewodniczącego Niemieckiego Czerwonego Krzyża, 16 kwietnia 1943 r.....	171
25. Telegram przewodniczącego Niemieckiego Czerwonego Krzyża do przewodniczącego Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża, 17 kwietnia 1943 r.....	172
26. Telegram przewodniczącego Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża do księcia Coburg, przewodniczącego Niemieckiego Czerwonego Krzyża, 20 kwietnia 1943 r.....	173
27. Telegram przewodniczącego Międzynarodowego Komitetu Czerwo- nego Krzyża do przewodniczącego Niemieckiego Czerwonego Krzyża, 22 kwietnia 1943 r.....	174
III. Polityczno-dyplomatyczna pozycja sojuszników w tej sprawie.....	175
A. Konflikt polsko-sowiecki.....	175
28. Protokół dodatkowy do układu pomiędzy emigrantami polskimi a Związ- kiem Sowieckim, 30 lipca 1941 r.	175
29. Oświadczenie polskie o pertraktacjach z Moskwą w latach 1941– –[19]42.....	176
30. Oskarżenie ze strony polskiego gen. dyw. [Mariana] Kukiela, 16 kwietnia 1943 r.....	177
31. Fragment pierwszej próby <i>dementi</i> Moskwy, 16 kwietnia 1943 r.....	180
32. Fragment artykułu redakcyjnego w „Izwiestiach”, 17 kwietnia 1943 r.....	181
33. Odpowiedź Moskwy na oskarżenie gen. dyw. [Mariana] Kukiela, 20 kwietnia 1943 r.....	182

34. Oświadczenie [Wiaczesława] Mołotowa skierowane do [Tadeusza] Romera, przedstawiciela emigrantów polskich w Kujbyszewie, 26 kwietnia 1943 r.....	183
35. Z oświadczenia emigrantów polskich w Londynie do rządu ZSRS, 28 kwietnia 1943 r.....	185
36. Oświadczenie polskiej komunistki Wandy Wasilewskiej, członka Rady Najwyższej, 28 kwietnia 1943 r.....	187
37. Komentarz szwajcarskiej gazety „Liberté” dotyczący konfliktu sowiecko-polskiego, 27 kwietnia 1943 r.....	188
38. „Nineteenth Century [and After]” o działaniach sowieckich przeciwko Polakom, czerwiec 1943 r.	189
B. Rokowania pomiędzy USA, Wielką Brytanią a Związkiem Sowieckim ...	193
39. Nota zastępcy dyrektora wydziału politycznego francuskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych dotycząca okrucieństw rosyjskich w Polsce, 18 maja 1940 r.....	193
40. Stanowisko gazety „The Times”, 29 kwietnia 1943 r.	194
41. „The Times” na temat rozmów w Londynie i Moskwie, 30 kwietnia 1943 r.	195
42. Oświadczenie brytyjskiego ministra spraw zagranicznych [Anthony’ego] Edena, 4 maja 1943 r.....	196
43. Wycofanie apelu emigrantów polskich do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, 30 kwietnia 1943 r.....	197
44. Fragment wystąpienia radiowego gen. [Władysława] Sikorskiego, 3 maja 1943 r.....	198
45. Odpowiedzi [Józefa] Stalina dla „New York Times”, 4 maja 1943 r.	199
46. [Oświadczenie] zastępcy [ludowego] komisarza spraw zagranicznych [Andrieja] Wyszynskiego w sprawie stosunków sowiecko-polskich	200
1. O polskich oddziałach wojskowych formowanych w ZSRS	200
2. O zarządzeniach, zmierzających do niesienia pomocy rodzinom polskim ewakuowanym z obszarów zajętych przez niemieckich najeźdźców	204

47. Odrzucenie oświadczenia [Andrieja] Wyszynskiego przez [Edwarda] Raczyńskiego, 7 maja 1943 r.	208
48. Fragment listu otwartego gen. bryg. Kazimierza Schally'ego opublikowanego w edynburskiej gazecie „Scotsman”, 11 maja 1943 r.	210
IV. Lista 4143 zwłok zidentyfikowanych do 7 czerwca 1943 r.	211
V. Dokumentacja fotograficzna.	413
Summary.	471
Zusammenfassung.	473
Резюме.	475
Bibliografia.	477